De Kleine Prins en corona

De Kleine Prins Utrecht

De Kleine Prins Utrecht

De Kleine Prins Utrecht, voorheen Mytylschool Ariane de Ranitz, is een regionale school voor primair specialistisch onderwijs aan leerlingen van vier tot dertien jaar met (ernstig) motorische beperkingen en/of cognitieve beperkingen. Samen met het voortgezet specialistisch onderwijs College De Kleine Prins Utrecht verzorgen wij ook het onderwijs voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking tot achttien jaar.

We hebben 153 leerlingen verdeeld over 17 groepen, en in totaal 75 medewerkers: onderwijsassistenten, leerkrachten, orthopedagogen, interne begeleiders, zorg-coördinatoren, schoolmaatschappelijk werker, technische dienst, secretariaat en ICT'ers.

De Kleine Prins Utrecht heeft drie afdelingen:
- Ernstig Meervoudig Beperkte leerlingen (EMB) met een afdeling voor de Onderwijs Zorg Groepen (OZG in samenwerking met De Amerpoort)
- Zeer Moeilijk Lerende kinderen (ZML)
- Speciaal tot Regulier onderwijs, normaal lerende kinderen (SO-Regulier)

Wij bieden onderwijs en revalidatie, zodat leerlingen nu en in de toekomst met zoveel mogelijk eigen regie kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met De Hoogstraat Revalidatie, die bij ons in het pand is gevestigd.

Onze school maakt deel uit van Stichting De Kleine Prins. Bij deze stichting zijn in totaal vijf scholen aangesloten, met wie we intensief samenwerken.

Colofon

© Dit is een uitgave van
De Kleine Prins Utrecht, november 2021 Utrecht

Idee:
Maarten Tromp, schoolleider
De Kleine Prins Utrecht

Fotografie:
Petra Kilwinger, leerkracht
De Kleine Prins Utrecht

Teksten:
Ronella Bleijenburg, www.ronella.nl

Vormgeving:
Mariël Lam

Drukkerij: Drukland

En toen bleef het akelig stil

We schrijven 16 maart 2020; de dag dat het akelig stil bleef op De Kleine Prins Utrecht. Ruim 150 leerlingen hadden die dag op school moeten rondlopen. De één wat meer uitgeslapen dan de ander. De één wat vrolijker dan de ander. De één met wat meer zin dan de ander. Gewoon zoals dat gaat op school. Maar het bleef stil.

Nederland belandde van de ene op de andere dag in een harde lockdown vanwege de coronapandemie. De onvoorstelbare maatregel om ook scholen te sluiten, zette de samenleving onder extreem hoge druk. Iedereen weet het. Iedereen werd plotsklaps figurant in een angstig toneel.

Dit boekje is tot stand gekomen nadat het (demissionaire) kabinet een ongekend bedrag toekende aan het onderwijs, het Nationaal Programma Onderwijs. Een eenmalige subsidie die ertoe moet leiden dat leerlingen hun opgelopen achterstanden inhalen. Maar, hoe verantwoorden wij in onze gespecialiseerde context de inzet van het geld, als wij anders spreken en denken over achterstanden?

Gaandeweg ontstond het idee om deze verantwoording op verhalende wijze vorm te geven. De narratieve insteek. Om vast te stellen wat onze leerlingen gemist hebben, moeten we hun verhalen horen. In dit boekje illustreren de vier openhartige verhalen van Thijs, Hidde, Simon en Melanie, de impact van de lockdowns op hun (gezins)leven.

Naast deze verhalen hebben we ook de uitkomsten meegenomen van een teamdialoog waarin we bespraken hoe de NPO-gelden te

besteden. Zo fungeert dit boekje als schoolscan en verantwoordingsdocument, maar misschien wel het meest als een tastbare herinnering aan een moeilijke tijd.

De verhalen zijn fraai geïllustreerd met foto's van onze collega Petra Kilwinger, die voor deze opdracht uit haar comfortzone stapte. Succesvol, wat mij betreft. Ronella Bleijenburg heeft met haar vaardige en sensitieve pen de verhalen opgetekend. Veel dank aan Melanie, Thijs, Hidde, Simon en hun ouders en verzorgers. Dankzij hen mogen we van heel dichtbij de verhalen tot ons nemen.

Mijn diepe respect betuig ik aan alle leerlingen en ouders en verzorgers van De Kleine Prins Utrecht, die zich door de zware periode van de lockdowns hebben geworsteld. Ook buig ik diep voor het bevlogen en onverschrokken team dat in donkere tijden er het beste van heeft weten te maken.

Maarten Tromp,
schoolleider De Kleine Prins Utrecht

November, 2021

Lees de verhalen van

THIJS
pagina 10

HIDDE
pagina 18

SIMON
pagina 26

MELANIE
pagina 34

Geld voor extra personeel

De coronaperiode laat diepe sporen achter. Omdat de huidige generatie leerlingen alle kansen verdient op volwaardig onderwijs en een goede toekomst, ondanks de coronacrisis, besloot het kabinet tot een Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Dat programma is gericht op herstel én ontwikkeling van het onderwijs, op het inhalen én compenseren van vertraging, en op het ondersteunen van iedereen in het onderwijs die het moeilijk heeft.

Maar, hoe meten we vertragingen bij onze leerlingen? Schoolleider Maarten Tromp is er duidelijk over. ‘Niet. En, over welke vertragingen hebben we het eigenlijk? Sociaal emotioneel? Cognitief? Motorisch? Welzijn? Wij stemmen (revalidatie)zorg en onderwijs individueel af op wat onze leerlingen op dat moment nodig hebben in hun ontwikkeling. Dat is niet vooraf of achteraf te meten.’

ZOVEEL INZICHTEN, ZOVEEL IDEEËN

Met de NPO-gelden is een bedrag van 8,5 miljard euro gemoeid. De Kleine Prins Utrecht krijgt daar ook een deel van. Eén van de voorwaarden daarbij is dat de keuze waar het geld aan besteed wordt, breed gedragen is. Maar, hoe bepaal je dat? Zoveel onderwijskrachten, zoveel inzichten, zoveel ideeën. En we kunnen niet alles. Tijdens een teamdialoog na de zomervakantie van 2021 en voor de start van het nieuwe schooljaar, hebben we de hoofden bij elkaar gestoken. Op afstand. In groepjes van zo’n vijf onderwijskrachten

verspreidden we ons door de school en gingen we brainstormen over vier vragen:

- Wat heeft de coronaperiode met jou gedaan? Pag. 8
- Wat hebben onze leerlingen gemist tijdens de lockdown? Pag. 16
- Welke nieuwe inzichten heeft thuisonderwijs opgeleverd? Pag. 24
- Hoe kunnen we de NPO-gelden inzetten? Pag. 32

De uitkomsten van deze teamdialoog hebben we ook opgenomen in dit boekje. Het geeft een mooi overzicht, en een inkijkje in de ervaringen van onze onderwijskrachten; hun emoties, betrokkenheid en creativiteit. Hun liefde voor de leerlingen en hun liefde voor het vak.

Uit de lange lijsten met ideeën hoe de NPO-gelden in te zetten, hebben we de rode draad gehaald. We gaan inzetten op extra personeel. Een onderwijsassistent die met kleine groepen leerlingen extra kan oefenen met leerstof. Een bewegingsagoog die ons kan helpen bij het verbeteren en verdiepen van spel tussen leerlingen, niet alleen tijdens de les maar ook tijdens pauzes. Een leerkracht die gespecialiseerd is in remedial teaching. En we reserveren een gedeelte van het geld om speelmaterialen aan te schaffen.

De werving van deze extra onderwijskrachten is gestart in september 2021.

Feiten & cijfers

Lockdown

Eerste lockdown 16 maart 2020 tot 11 mei 2020
De school was 30 schooldagen dicht (naast 10 schooldagen meivakantie). Op het voortgezet specialistisch onderwijs EMB duurde de lockdown tot 3 juni.

Tweede lockdown 16 december 2020 tot 8 februari 2021
De school was 30 schooldagen dicht (naast 10 schooldagen kerstvakantie).

Toen de kinderen op 8 februari weer naar school mochten, kondigde het KNMI code rood af vanwege ernstige sneeuwval en daarna dooi-aanvallen. Hierdoor startte de school nog een dag later, tot grote frustratie van leerlingen, ouders en personeel.

Noodopvang

Er hebben 53 leerlingen van de 150 gebruik gemaakt van de noodopvang. Er werkten toen tussen de 10 en 20 onderwijskrachten op school.

Coronabesmettingen

Voor zover bekend zijn er 20 coronabesmettingen onder leerlingen geweest. Dat aantal geldt ook voor de onderwijs-krachten. De Hoogstraat Revalidatie heeft ook relatief veel besmettingen gehad waardoor klassen in quarantaine moesten. Drie collega's kampen nog steeds met de nasleep van corona. De eerste daarvan is al een half jaar aan het revalideren.

Onderwijskrachten aan het woord:

Bewuster leven

Ervaren hoe flexibel je bent

Kort lontje, sneller geïrriteerd

Versterking van saamhorigheidsgevoel

Je bent kwetsbaar, besmettingsgevaar is groot

Missen van mensen en sociaal contact

Schuldgevoel/stress als thuiswerken lastig ging door privésituatie

Stilstand

Wat heeft de met jou

Positieve invloed werk

24/7 aanstaan is niet te doen

Grijze haren

Hoe de sociale omgeving werkt

Leren online vergaderen

Extra letten op hygiëne, coronaregels

Nasleep van coronabesmetting: geheugen, energie, emotioneel

Zelfstandigheid door verantwoording (over)nemen

Positieve invloed werk

Teruggeworpen op jezelf

✲ Eerste lockdown was stressvoller (nieuw) dan de tweede lockdown (ervaring)

❀ Anders samenwerken met je team

⊷ Stress door onduidelijkheid over de coronasituatie

✿ Rustige tijd, geen overvolle agenda's, veel wandelen/hardlopen

☞ De situatie vroeg veel geduld, flexibiliteit en duidelijke communicatie

✪ Meer mantelzorg

❖ Stress over digitaal werken en kennisoverdracht

✪ Stress over wat je kan doen, hoe de groepen op te vangen met ziek personeel

coronaperiode gedaan?

❀ Grenzen bewaken

⊷ Voor de onderwijsassistenten was er in de noodopvang meer tijd om andere dingen met de leerlingen te doen dan alleen zorgen. Dat was erg fijn.

⊷ Onwetendheid levert eerst onbegrip op bij ziekte, later begrip en medeleven

❀ Kinderen gemist

Stress over besmettingsgevaar op school

⊷ Ochtendbriefing en busjes omroepen bevalt zeer goed

✪ Meer waardering voor klassikaal onderwijs

✿ Meer bewust van 'andersdenkenden'

THIJS

Thijs Ribberink
9 jaar, groep 6
Ouders:
Petra Dusseljee en
Harm-Jaap Ribberink
Broertje:
Koen, 6 jaar

Het dagboek van Thijs

'Maandag 23 maart 2020… Het is de zevende dag dat ik thuis zit omdat het corona virus in de wereld is. Wat ik leuk vond is mijn auto verven en breukenvlaggen maken op de compjuter. Breukenvlaggen maken ging heel goed. Dingen die ik niet zo leuk vond zijn dat koen boven op mij ging zitten. Ik vind de corona tijd leuk omdat ik dan een dag boek kan typen.'

Thijs laat het fotodagboek zien dat hij tijdens de eerste lockdown maakte. Op de linkerpagina's zijn dagelijkse verhalen, op de rechter-pagina's bijbehorende foto's. We zien Thijs een auto van hout bouwen, kikkerdril vangen, op afstand zwaaien naar zijn opa en oma, op het strand spelen, bouwwerken van lego maken en samen met zijn ouders en broertje Koen kamperen in eigen huis.

'De zolder was Oostenrijk, mijn kamer was Frankrijk', vertelt hij. Op de foto een kooktoestelletje naast bed met een pan knakworstjes, bolletjes en een fles ketchup.

'Het was leuk en ook weer niet leuk.' Thijs vat de lockdown kort en bondig samen. 'School is leuk, maar thuis is het ook leuk. Het was niet leuk dat ik opa en oma niet kon zien.' Hij zit in zijn rolstoel aan tafel en heeft zojuist de laptop dichtgeklapt waarop hij Minecraft speelde. Zijn ouders Harm-Jaap en Petra zitten naast hem, maar laten het woord aan Thijs.
Hij vertelt over de dagtaken die hij van school kreeg. 'Rekenen, spelling, taal, Junior Einstein... Eerst deed ik dat via de computer. Later kreeg ik gelukkig mijn Chromebook van school. De eerste dag was ik al binnen een uur klaar', lacht Thijs. 'Want ja, ik hoefde maar één taak te doen. Dus dat was makkelijk. Gelukkig kreeg ik daarna meer taken.'

HET WAS LEUK EN OOK WEER NIET LEUK

Hij startte de dag altijd met zijn dagtaak, waarbij er soms ook online contact was met zijn juf. 'We stonden meestal om zeven uur op, dus begon ik al om acht uur', zegt hij. 'Dan hadden we de rest van de dag om leuke dingen te doen.' Hij noemt het gym-parcours in de

woonkamer en de koekjes- en de ballonnenfabriek. Maar, begrijp Thijs goed, de dagtaken waren óók echt leuk. ‘Zo leuk dat we hem soms een beetje moesten remmen’, zegt Petra. ‘Rekenen was het allerleukst’, vertelt Thijs. ‘We hadden een lijst met duizendtallen, honderdtallen, tientallen en eenheden. Kijk, je hebt achtduizend, vierhonderd, veertig en vier. Dan moet je 8 4 4 4 opschrijven. Eerst moest mama me helpen, daarna was het makkelijk.’

Of er ook iets niet leuk was? ‘Nee’, roept Thijs. Maar Petra weet wel iets. ‘Ik kan me iets herinneren wat niet zo goed ging. In elk geval als ik erbij was. Dat was met een schriftje en een potlood.’ Thijs slaat zijn handen voor zijn ogen en weet het weer. Hij begint te lachen. ‘Schrijven! Alleen, ik vind het wel leuk, maar niet als mama erbij was. Mama meende dat ik het niet goed tussen de lijntjes deed.’

THUIS WAS HET TOCH ANDERS

En zo gingen er thuis wel meer dingen anders dan op school. Fysiotherapie bijvoorbeeld. Thijs zijn statafel en looprek kwamen daarvoor van school naar huis. Ineens moest hij thuis samen met zijn ouders oefenen, rekken en strekken in plaats van met Vera op school. Thijs vindt het wat lastig om te zeggen, maar op school ging dat toch wel wat beter. ‘In de tweede lockdown gingen we elke woensdag naar school voor fysiotherapie. Mama en Koen bleven dan buiten op het plein wachten.’

Tijdens die tweede lockdown ging Thijs ook één keer per week naar de noodopvang. ‘Het was toch allemaal wel wat intensief met twee kinderen thuis en allebei een baan. We stonden de hele dag aan’, vertelt Petra. Thijs was er blij mee. ‘Ik mocht eindelijk weer naar school.’ Harm-Jaap en Petra hebben niet het idee dat Thijs veel achterstand qua schoolwerk heeft opgelopen. ‘Hij vond zijn dagtaken daarvoor te leuk’, zegt Harm-Jaap. ‘Het is vooral de uitleg

Harm-Jaap, Koen, Thijs en Petra

en het samenwerken dat hij heeft gemist. Het sociale leven op school. En zijn therapieën. Dat moest wel ingehaald worden.'

Logeren op school

Thijs wil nog wat vertellen. 'We bleven een nacht logeren op school. Toen gingen we pas om hálf tíén slapen. De jongens in lokaal BB4 en de meiden in BB3. Voor het slapen gingen we barbecueën, een kampvuur maken, een nachtspel doen en film kijken. De volgende ochtend gingen we lekkere dingen eten in het restaurant van school. En toen hadden we in de middag nog een feestje met Exotus Serpenti, met echte slangen. Ik vind dieren normaal niet leuk, maar toen wel omdat het een feestje was. Ik heb ook een echte slang aangeraakt.'

Het dagboek ligt op tafel. We bladeren er nog eens doorheen. ‘Hé, je slaat een bladzijde over’, zegt Thijs. Hij slaat de bladzijde terug. We zien een foto van een briefje dat Thijs kreeg van neefje Samuel. Een wit briefje waarop in zwarte letters staat: ‘Ik vind je heel lief en ik mis je.’ Er is een rood hartje bij getekend.

‘Tot slot. Dit was mijn eerste dagboek. Ik vind het leuk thuis. En ik vind het leuk om een dagboek te typen. Het was leuk om thuis te werken aan school. Het leukste was dat ik mijn Chromebook thuis kreeg. Ik hoop dat ik mijn verjaardag met zijn achten kan vieren. Ik weet nog niet wanneer ik opa & oma weer kan zien. Ik heb zin om weer naar school te gaan. Ik weet nu niks meer te vertellen. Dit was mijn dagboek in corona tijd. Einde.’

Onderwijskrachten aan het woord:

Wat hebben gemist tijdens

Leeromgeving; duidelijkheid en motivatie om te leren

✻ Hulp en begeleiding van leerkracht en onderwijsassistent

Zelfstandigheid

Interactie

Kringactiviteiten, rijke leeromgeving, belevings-gerichte activiteiten

Omgang met meerdere kinderen

De nood-opvang was belangrijk

Veiligheid van school

Saamhorigheid

☞ Contact met leeftijdsgenoten met als resultaat meer eenzaamheid

Sommige leerlingen kwamen goed tot rust en tot (beter) leren

Structuur

Voor sommigen gaf het rust

Bewegen, zwemmen, buiten spelen, gym

de kinderen de lockdown

Spelactiviteiten met andere kinderen

Familie

De wereld werd kleiner

Rollen van leerkrachten en ouders

Therapieën

Leuke activiteiten naast het leren (schoolreis, musical)

Positieve invloed werk

HiDDE

Hidde Visser
9 jaar, Groep Oranje, EMB 2
Ouders:
Jantine Noordenbos en Klaas-Jan Visser
Broer:
Renze, 12 jaar

‘Hidde leert ons in het nu te leven’

Aan de hand van zijn vader komt Hidde het tuinpad opgelopen. Zijn schooldag zit erop. Een busje van het leerlingenvervoer bracht hem van De Kleine Prins Utrecht naar huis. Eenmaal in de woonkamer stapt Hidde direct naar de houten ballenbaan die naast de kamerdeur staat. De blauwe bal die hij op de bovenste baan heeft gelegd, rolt zigzaggend drie lagen naar beneden. Boem. De bal knalt tegen de zijkant van de baan. Een rode bal volgt. Een gele. Boem. Boem.

Hidde communiceert zonder spraak, vertellen zijn ouders Jantine en Klaas-Jan. ‘Hij komt niet met een verhaal thuis. Kan niet vertellen hoe zijn dag is geweest. Wat hij heeft gedaan op school. Welke woordjes hij heeft geleerd.’ Daarom is het contact met de onderwijskrachten en de therapeuten op school zo belangrijk, geven ze aan. ‘Als we Hidde ophalen lopen we even de klas in om te vragen hoe hij het heeft gedaan en of we nog ergens op moeten letten. Hoe het echt gaat met Hidde, horen we van de onderwijskrachten en de therapeuten op school’, zegt Klaas-Jan.

Dat kon niet meer tijdens de eerste lockdown van 2020. Hidde zat thuis, samen met zijn ouders en broer Renze. ‘Hidde maakte op school goede vorderingen’, zegt Jantine. ‘Hij leerde woordjes en plaatjes herkennen. Heel bijzonder dat hij dat door de juiste begeleiding zo goed oppakte. Ook maakte hij mooie stapjes op het gebied van zelfstandigheid: zelf zijn jas uittrekken, zelf zijn tas uitpakken als hij de klas binnenkomt, zijn eigen spulletjes opruimen. Het is enorm intensief om Hidde iets te leren. Natuurlijk zijn wij als ouders ook dagelijks met de ontwikkeling van Hidde bezig, maar de expertise die op school aanwezig is, is cruciaal.’

Hidde schuift van de ballenbaan over het vloerkleed naar zijn ouders die een paar meter verderop op de bank zitten. Hij pakt een dvd van de stapel die naast de bank staat, kruipt tegen de benen van Jantine en pakt haar hand. ‘Zal ik de dvd voor je opzetten?’, vraagt Jantine. Even later zien we Jokie uit de Efteling in een luchtballon boven het land en door de wolken zweven. Hidde volgt de luchtballon met zijn vinger op de televisie die op de grond staat. Hij humt en lacht.

ONS HUIS IS GEEN THERAPIELOKAAL

Die dvd werd regelmatig opgezet tijdens de lockdown, vertelt Klaas-Jan, want met Hidde thuis schoolopdrachten doen is niet aan de orde. ‘Af en toe keek hij naar een filmpje van de muziekjuf via het schoolportaal, maar zijn concentratie was maar van korte duur.’ Jantine vult aan: ‘De therapeuten van school gaven ons tips hoe we thuis met Hidde spierversterkende oefeningen konden doen. In het begin van de lockdown hebben we geprobeerd om hetzelfde niveau als op school te handhaven, maar eigenlijk ging dat niet. Ons huis is geen therapielokaal en wij zijn geen professionele therapeuten.’

Hidde is een heel rustig, lief jongetje, vertellen zijn ouders. ‘Maar als hij structuur mist en onvoldoende wordt uitgedaagd, wordt hij kriegel, hangerig en keert hij nog meer in zichzelf. Hidde vindt maar kort iets leuk en komt daarna naar je toe omdat hij zich verveelt of iets anders wil’, zegt Klaas-Jan. ‘Hij heeft veel aandacht en zorg nodig. Dat is intensief in een lockdown, waarin wij allebei thuis aan het werk waren en ook Renze moesten helpen met zijn huiswerk. Overleven is een woord dat de situatie goed omschrijft.’

DE TANDEM WAS DE WEG NAAR VRIJHEID

‘Het was alle hens aan dek’, zegt Jantine. ‘Continu schakelen, terwijl Hidde juist geduld en rust nodig heeft. Daarom zijn we elke dag, tussen de Teamsvergaderingen door, met hem gaan fietsen. Onze tandem was de weg naar vrijheid.
Vele kilometers fietsten we en we ontdekten nieuwe routes.
Het fietsen maakte Hidde vrolijk en alert. Als hij fietst, wijst hij dingen aan die hij herkent. Dit is de manier waarop hij lekker in beweging is. Zo hielden we hem in een positieve modus.’

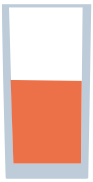
Klaas-Jan, Jantine, Renze en Hidde

Met een zorgintensief kind loopt het altijd anders

Tijdens de tweede lockdown ging Hidde drie dagen in de week naar de noodopvang. ‘Dat gaf een beetje lucht. Maar, hij kreeg daar niet het intensieve onderwijs van voor corona’, zegt Klaas-Jan. Toen Hidde in februari van dit jaar weer naar school mocht, bleek op de allereerste dag dat een juf positief getest was. Het gezin moest in quarantaine. School was weer even voorbij. Hidde testte bovendien zelf ook positief, maar had gelukkig geen klachten en heeft ook zijn ouders en broer niet besmet. ‘Ook hier hebben we ons doorheen geslagen. Hidde leert ons in het nu te leven. Met een zorgintensief kind loopt het altijd anders, dus plannen doen we eigenlijk al niet meer.’

Hidde wordt wat onrustig. Jantine pakt de iPad erbij met daarop de Proloquo2Go app, een communicatie-app met symbolen voor kinderen die niet kunnen praten. In de veelvoud van symbolen die op het scherm staan, weet Hidde goed zijn weg te vinden. Hij wijst een koekje aan. En drinken. ‘Hidde begrijpt heel veel dingen. Dat wordt duidelijk als je hem beter leert kennen. Hij pakt sommige zaken verrassend goed op, zoals bijvoorbeeld communiceren met de Proloquo2Go’, zegt Jantine. ‘Hidde is trainbaar en zit nu in een cruciale leeftijd voor zijn ontwikkeling. Het is heftig als je juist dan anderhalf jaar lang niet de aandacht, begeleiding en zorg krijgt die je zo nodig hebt. Wat de effecten daarvan zijn, blijft in het geval van Hidde ongewis’.

Hidde ligt ondertussen op het vloerkleed tegen de voeten van zijn ouders aan. Zijn blik is op de televisie gericht waar Jokie en zijn vriendin Jet in de luchtballon het avontuur opzoeken. Hidde zelf heeft voorlopig wel even genoeg corona-avonturen beleefd.

HIJ PAKT SOMMIGE DINGEN VERRASEND GOED OP

Onderwijskrachten aan het woord:

Hoe kunnen NPO-gelden

- Remedial teaching
- Blote voeten pad
- Online bibliotheek met materiaal in de school
- Extra onderwijsassistenten en remedial teaching
- Nieuwe zorg-hulpmiddelen: krukken, bedden, tilliften
- Drama gedurende het hele jaar
- Belevingsruimtes
- Vervanging voor EKEP (één kind, één plan)
- Extra handen in de klas
- Instructie-filmpjes
- Fulltime ict'er
- Materiaal voor de EMB-doelgroep
- Extra coördinator voor lees-begeleiding
- Spelotheek met goed registratie-systeem
- Vitaliteitsmiddelen voor personeel
- Spelbegeleiding
- Kleinere klassen
- Teambuilding: personeel dat goed in zijn vel zit, kan ook beter onderwijs verzorgen
- Rolstoel-trampoline

Inzet van een buurt- of sportcoach in de pauzes

Kinderdag-verblijf in school, samen spelen en stage lopen

Goed werkende laptops voor onderwijsassistenten

Kwaliteit van onderwijs-assistenten beter benutten

LOGO 3000

Extra handen in de klas

Thema-middagen

Uitdagende buitenomgeving (tuin, dieren)

Vergroten zelfstandigheid en weerbaarheid: Rots- en Waterschool

we de inzetten?

Elektrische bolderkar

Materialen voor een rijke leeromgeving en scholing om het goed in te zetten

Onderwijs-ontwikkeling

Extra scholing voor onderwijsassistenten

Eigen vervoer

Onderwijsassistenten om in kleinere groepen met kinderen te werken

Interactief theater voor sociale emotionele ontwikkeling

Scholing digitale vaardigheden personeel en leerlingen

Cliniclowns

SIMON

Simon Jansen
7 jaar, groep 4
Ouders:
Carolien Plasschaert
en Roel Jansen
Zusje:
Lina, 3 jaar

‘De lockdown was als een muur die op ons afkwam’

Hoe gaan we dit doen? Toen de lockdown werd afgekondigd, ontstond er paniek en angst bij Carolien en Roel, ouders van Simon. ‘Het was als een muur die op ons afkwam’, vertellen ze. ‘Hoe gaan we zorgen dat Simon dit snapt? Hoe gaan we de dagen mét hem en vóór hem invullen?’

Simon heeft een zeldzame chromosoomafwijking en daardoor een ontwikkelingsachterstand. ‘Hij is een heel lieve en geïnteresseerde jongen. Wel iemand die veel structuur nodig heeft. Veranderingen zijn lastig voor hem. Als de dag een structuur heeft die Simon begrijpt, is het goed te doen voor hem en met hem. Als hij zich verveelt of zich niet blij voelt, dan is het vaak huilen, zeuren, schreeuwen of hij krijgt driftaanvallen. Eten is zijn houvast. Als het anders gaat dan anders, gaat hij om eten vragen’, illustreert Roel hun zoon.

HOE GAAN WE DIT DOEN?

Twee shoppers vol met knutselmateriaal werden aan het begin van de lockdown in huis gehaald. ‘Stickers, papier, pennen, vogelhuisjes om te schilderen, noem maar op. Hiermee zouden we elke dag samen met Simon aan de slag gaan en de rol van school als het ware overnemen, namen we ons voor. Maar het werkte niet’, vertelt Roel. Carolien vult aan: ‘Voor Simon is school, school en thuis, thuis. En thuis doe je andere dingen dan op school. Hij snapte het allemaal niet meer. Bovendien was het ingewikkeld dat wij wel thuis waren, maar ook aan het werk. We wisselden elkaar af: ieder een halve dag met de kinderen en een halve dag werken. Maar als Simon wist dat ik boven aan het werk was, wilde hij naar mij toe. Ik was toch thuis? Hij raakte volledig in paniek als hij dan niet naar mij toe mocht. Dat was elke keer zo heftig.’

AL GAUW WERD DE SCHOOLSTRUCTUUR LOSGELATEN

Al snel werden de knutselspullen weer opgeborgen en de ‘schoolstructuur’ losgelaten. ‘Omdat de maatschappij op slot zat, konden we de voor Simon vertrouwde uitstapjes niet meer maken, zoals naar de film, het spoorwegmuseum of een stukje rijden met de trein. Simon is dol op treinen’, vertelt Roel. ‘Al die uitstapjes misten we in die tijd echt vreselijk. Daarom bedachten we een speeltuinenjacht. Elke dag gingen we naar een andere speeltuin in de buurt.’ Maar ook dat verliep niet altijd vlekkeloos. ‘In een bepaalde speeltuin waren loslopende kippen of de schommel waar hij per se op wilde was bezet. Dat resulteerde in paniek.’

Het was niet altijd even makkelijk om de dagen door te komen, geven de ouders aan. ‘School bood onderwijsondersteuning in de

WAAROM BEN IK THUIS?

vorm van filmpjes en online lesmateriaal, maar dat werkt niet voor Simon. We probeerden hem tussendoor wel wat aan te bieden; een filmpje van een juf die Jip en Janneke voorleest of het volgen van een klassengesprek, maar ook dat laatste was te ingewikkeld. Dan kwamen de vragen. Waarom ben ik thuis? Waarom zijn de kinderen in de klas thuis? Wat is er met de kinderen thuis aan de hand?'

'Na twee weken hebben we een beroep op de noodopvang gedaan', zegt Roel. 'Het was gewoon te zwaar. We moesten ook aan Lina denken en aan onszelf.' In de eerste lockdown ging Simon twee dagen in de week naar de opvang, in de tweede lockdown drie dagen. 'Dat was goed voor hem, hoewel ook verwarrend. De opvang was namelijk in een ander gedeelte van het pand, met andere kinderen en andere begeleiders. Daar heeft hij nog heel lang last van gehad. Ook toen de school allang weer open was, bleef hij dagelijks vragen naar welke klas hij vandaag zou gaan en of zijn eigen klasgenoten er wel zouden zijn.'

Ik hou van je papa

Simon komt tijdens ons gesprek thuis van school. Amper binnen vraagt hij om een bolletje met chocopasta. 'Dat vind ik heel erg lekker, papa.' Simon zit op de grond en trekt zijn schoenen en spalken uit. 'Mag ik iPad kijken?' Dat mag, maar dan moet hij straks nog wel wat komen vertellen over school. Simon heeft zich ondertussen al op de bank genesteld met de iPad. Een koptelefoon op zijn hoofd, een bordje met een broodje chocopasta op schoot. 'Ik hou van je papa.' Hij smult van zijn broodje: 'Mmmm'.

'Voor zijn zusje is het niet altijd een goed voorbeeld, die iPad. Maar Simon heeft dat echt nodig om te ontprikkelen. Soms zit hij

Roel, Lina, Simon en Carolien

helemaal onder zijn witte, wollen deken afgesloten van alles en iedereen naar de iPad te kijken', zegt Carolien. Voor corona konden ze hem niet afsluiten. 'Hij heeft echt veel meegekregen. Nog steeds zegt hij als hij boos is: "Dat mag niet van de regering" of: "Dat mag niet van De Meneer", daarmee doelend op Mark Rutte.'

De Meneer is leuk

Roel en Carolien vertellen dat Simon zijn klasgenoten en vooral ook zijn juffen erg heeft gemist toen hij niet naar school kon. 'Hij had heel veel zin om weer naar school te gaan en hen te zien. School is vertrouwd, met duidelijke structuren. Het is lastig om een causaal verband te leggen, maar sinds Simon weer naar school gaat is zijn concentratie met sprongen vooruitgegaan. Thuis kon hij zich daar

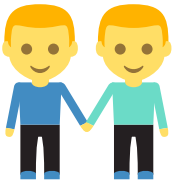
natuurlijk ook niet goed in ontwikkelen. Bovendien is het fijn dat er weer hele dagen goed op de motorische ontwikkeling van Simon gelet wordt. Er is zoveel ondersteuning en expertise aanwezig op school. Die kennis hebben wij gewoon niet.'

Roel vraagt of Simon zelf nog even iets komt vertellen over school. Maar Simon heeft er niet zoveel zin in. 'Waarom? Ik wil nog een broodje en iPad kijken. Ik ben zooo moe.' Wat hij wel wil doen is wat lego-boekjes laten zien.

'Kijk, de politie. Die vind ik heel leuk.'
'En wat vind je het allerleukst op school?'
'Buitenspelen.'
'Weet je nog dat de school dicht was?'
'Waarom?'
'Dat moest toen van De Meneer.'
'Waarom?'
'Toen moest je naar een andere klas, weet je nog?'
'Ja, dat was leuk.'
'En De Meneer?'
'Die vind ik heel erg leuk.'

Onderwijskrachten aan het woord:

Welke nieuwe thuisonderwijs

Gebruik en mogelijkheden van ICT; er is meer mogelijk dat gedacht

Meer (digitaal) contact met ouders (belangrijk)

Op een creatieve manier instructie geven

Onze leerlingen moeten naar school vanwege structuur, regelmaat en ritme

Missen van samenwerking met collega's

Leerlingen kunnen beter zelfstandig werken bij terugkomst in de groep

Creativiteit aangeboord, collega's op een andere manier en beter leren kennen, verbonden zijn

Respect voor ouders

Huisbezoek is waardevol

Noodopvang is noodzakelijk

Thuis-onderwijs kost in het begin meer tijd en energie. Later werd dat minder

Zonder ouders hadden we het niet gered, maar thuisonderwijs is lastig voor ouders

Écht contact met kinderen lukt niet online. Met name EMB-leerlingen hebben moeite om online contact te maken

Belangrijk om thuis ook ruimte en digitale middelen te hebben

Persoonlijk contact is essentieel voor onze groep

☞ Leerlingen ontwikkelen zich ook thuis (hoeveel hangt af van thuissituatie)

✲ Sociale contacten tussen leerlingen onderling was minimaal. Leerlingen konden ook niet meer van elkaar leren.

⊶ Therapie is noodzakelijk

✿ Thuisonderwijs was voor sommige leerlingen erg fijn

✪ Nieuwe stof aanleren is moeilijk of onmogelijk in thuisonderwijs

✪ Thuis is ook een goede werkplek nodig

❖ Thuisonderwijs is op sommige afdelingen moeilijker te organiseren gezien de beperkingen van de leerlingen

inzichten heeft opgeleverd?

⊶ Als onderwijsassistent was thuiswerken saai. Daarom als nieuwe uitdaging meer verdiept in bepaalde ziekten. Nu dus meer kennis

❀ Anders samenwerken met het team

❀ Irritant om alleen maar te luisteren

⊶ Is de thuisomgeving van enkele leerlingen veilig genoeg?

➽ Eén op één onderwijs is voor een aantal leerlingen erg positief

⊶ Ouders realiseren het 'lage' niveau van hun kind en/of hoe hun kind werkt

✪ Thuis-onderwijs was lastiger voor onderwijs-assistenten

✿ Onzekerheid en onduidelijkheid qua structuur kost veel energie

MELANIE

Melanie Zant
17 jaar, Klas Paars, oudste groep op de EMB-gang
Melanie woont in **gezinshuis Joep en Co** van Roel en Gerjanne Schmit

‘School is veel meer dan onderwijs’

Stom! Het antwoord op de vraag hoe ze het vond dat ze tijdens corona niet naar school kon, is duidelijk. Maar eigenlijk wilde Melanie een ander woord zeggen. ‘Wat wilde je zeggen?’, vraagt Roel van gezinshuis Joep en Co in Amersfoort waar Melanie woont. Ze aarzelt en houdt het dan bij drie letters: de K, de U en de T. ‘In dit geval mag je dat best een keer zeggen’, vindt Roel. ‘Zo was het toch ook?’ Ja, zo was het.

We zitten aan de grote houten eettafel in de keuken van het gezinshuis. Boven tafel hangen slingers, want in de afgelopen dagen werden twee verjaardagen gevierd. Geluiden van spelende kinderen om ons heen: zes wonen er in het grote witte huis met negen slaapkamers. Drie eigen kinderen van Roel en Gerjanne en drie pleegkinderen met allen een (al dan niet intensieve) zorg-vraag. ‘Allemaal jongens’, zegt Melanie. ‘Ik ben het enige meisje, samen met Gerjanne.’

WACHTEN, WACHTEN, WACHTEN EN NOG EENS WACHTEN

Sinds augustus 2020 woont Melanie in het gezinshuis. Daarvoor woonde ze op een woongroep van zorgorganisatie Reinaerde in Nieuwegein. Daar maakte ze de allereerste lockdown mee. Dat was 'stom en saai', zegt Melanie. 'Ik kon niks. Ik voelde me alleen. Echt heel stom.' Omdat ze in eerste instantie geen eigen tablet of computer had, kon Melanie geen online contact hebben met haar juffen en meesters. Haar dagen bestonden vooral uit fysieke verzorging en wachten. Wachten tot een begeleider van de zorgorganisatie een praatje kwam maken. Wachten tot iemand de televisie aanzette, of een muziekje. Wachten tot een juf of meester van De Kleine Prins Utrecht zou bellen. Wachten tot alle ellende voorbij is. Wachten op niets. En huilen. Veel huilen.

Melanie is rolstoelgebonden en vanwege haar motorische en visuele beperking totaal afhankelijk van anderen, vertelt Gerjanne. 'Zelf iets pakken lukt niet. Zelf een tablet bedienen (die ze uiteindelijk op de woongroep via haar voogd kreeg) lukt niet. Melanie moet het hebben van samen dingen doen. En dus ook van samen leren.' Lezen kan ze niet. 'Ik kan de letters niet zien', zegt ze. Schriftelijk onderwijs is daarom niet mogelijk. Melanie vertelt dat ze op school het alfabet aan het leren is. Gerjanne vult aan: 'Dat gebeurt multi-modaal met heel veel voelen en horen, en heel veel gevoel en expertise van de leerkrachten. Onderwijs zoals dat op een mytyl-school wordt aangeboden, kun je niet overdragen op ouders, verzorgers of begeleiders. Het ontbreekt ons aan de juiste setting, de aandacht en de expertise.'

Thuisonderwijs is dus gewoon niet mogelijk, zegt Gerjanne. ‘Het houdt op bij online ervaringen uitwisselen of samen een liedje zingen. Dat is afleiding en vermaak. Ook nuttig, maar het is geen onderwijs. Daar is intensieve therapie en begeleiding voor nodig.’ Maar er is meer... Geen school betekende voor Melanie ook: géén fysiotherapie, géén logopedie, géén ergotherapie, géén rolstoel-aanpassingen en géén contact met klasgenoten. ‘Meer nog dan bij ieder ander, viel echt haar hele basis weg. Haar leven stond letterlijk stil’, zegt Gerjanne. ‘School is voor Melanie niet alleen school. Het is haar sociale leven, haar therapeutische setting, haar veiligheid.’

KLETSEN EN LEUKE DINGEN DOEN

Na de zomervakantie mocht Melanie weer naar school. Ze was toen net verhuisd naar het gezinshuis. Dat ze weer naar school mocht, was natuurlijk heel fijn. Ook wel een beetje spannend, vertelt ze. ‘Maar Maarten herkende me gelijk’, vertelt ze met een trotse lach. Wat ze het allerleukst vindt aan school? Kletsen en leuke dingen doen met klasgenoten. Nieuwe dingen leren. En niet te vergeten: Engelse les. Oh ja, een tijdje terug mocht ze Maarten interviewen. ‘Dat was heel leuk.’

Opvang is geen onderwijs

Het duurde niet lang voor er een tweede lockdown kwam: december 2020. En in de tussentijd was de school ook regelmatig dicht vanwege coronabesmettingen. ‘Gelukkig kon Melanie naar de noodopvang van De Kleine Prins’, vertelt Roel. ‘Met alle kinderen thuis was het een hectische periode. We konden Melanie gewoon niet de aandacht en begeleiding geven die ze nodig had.’ Gerjanne benadrukt het woordje opvang in noodopvang. ‘Het is opvang, geen onderwijs. En het was toch ook verwarrend voor Melanie:

Gerjanne, Melanie en Roel

andere juffen, andere therapeuten, andere klasgenoten, andere dagprogramma's.'

Nu Melanie elke dag weer naar school gaat kan ze achterstanden inhalen. Maar voor een groot deel is het ook opnieuw beginnen. Gerjanne: 'Opnieuw structuur vinden. Opnieuw continuïteit creëren. Opnieuw veiligheid zien te vinden in een nog steeds roerige periode waarin corona het leven beheerst. Opnieuw vriendjes leren maken. Activiteiten inhalen. Therapieën inhalen.'

Petraaaaaa!

De bel gaat. 'Dat moet de fotograaf zijn', zegt Roel. Melanie is opgewonden. Meer nog dan voor mijn vragen, is ze zenuwachtig voor de fotograaf. Wat ze niet weet is dat haar eigen juf Petra de fotograaf is. 'Dat wilden we een verrassing laten zijn', zegt Roel. Petra stapt de keuken binnen. 'Hallo Melanie', ze wrijft even over haar hand. 'Petra? Petraaaa!' Melanie lacht. En dan ook weer niet. Je ziet haar verwarring. 'Je bent toch morgen wel weer op school, Petra?' 'Ja. Morgen zijn we allebei gewoon weer op school.' Melanie lacht.

JA. MORGEN ZIJN WE ALLEBEI GEWOON WEER OP SCHOOL ☺

JA. MORGEN
ZIJN WE ALLEBEI
GEWOON WEER
OP SCHOOL

De Kleine Prins Utrecht

www.dekleineprins.nl | Blauwe-Vogelweg 11, 3585 LK Utrecht